

חקירה באזהרה במשטרה - כל מה שצריך לדעת

כל אדם, גם הנורמטיבי ביותר, יכול למצוא עצמו יום אחד מוזמן במפתיע לחקירה באזהרה במשטרה, מכל סיבה שהיא, גם אם אינו אשם במאומה. בדיוק כמו שבמלחמה לא תגיע לשטח האויב ללא נשק והגנה מתאימה, כך גם בקרב החשוב בחיך על שמך, חירותך ועתידתך אל מול הגופים החזקים במדינה - יהיה עליך להצטייד בהגנה משפטית ראויה. עו"ד אסף דוק מסביר כיצד נכון לנהוג לפני חקירה, במהלכה ולאחריה.

מהי חקירה תחת אזהרה?

חקירה תחת אזהרה תבצע אם התגבש חשד לגבי ביצוע עבירה מסוימת. על החוקר להזהיר את הנחקר שהוא נחקר רק בחשד לאותה עבירה, לציין מהי העבירה, להודיע לנחקר כי הוא לא חייב להגיד דבר ושהוא זכאי להתייעץ עם עו"ד פלילי.

החקירה במשטרה היא שלב קריטי בהליך הפלילי. אדם מוזמן לחקירה לאחר שנצפה מבצע עבירה או שדווח עליו כי ביצע את העבירה. לפעמים מעצר האדם הוא ספונטני אך לפעמים הוא סופו של תהליך חקירה ארוך שחלקו היה סמוי. בחקירה מעמתים את האדם עם הראיות שנאספו נגדו, וכל מה שיגיד בחקירה ישמש בהמשך ההליך הפלילי. למשל, אם אדם הודה בעובדות מסוימות, יהיה אפשר להרשיעו על סמך הודאתו בשלב החקירה במשטרה.

החקירות במשטרה הן מגוונות ומתבצעות במגוון תחומים: חקירות פליליות, תאונות דרכים, תאונות עבודה, דליקות, איתור נעדרים, איתור בעלים של פרטי רכוש אבודים וכדומה. נוסף על אלה מסייעת המשטרה בחקירות שמנהלים גופים אחרים כמו שירות הביטחון הכללי, רשות המכס, מס הכנסה והמשטרה הצבאית. חוקרים במשטרה מתמחים בנושאים ייחודיים, כגון סחר בסמים, צווארון לבן, פשיעה בינלאומית. עבירות מין, זיוף כספים ועוד. לפעמים כמה שוטרים משתתפים בחקירה אחת, לפי היקף וסוג העבירות שבוצעו.

לאחר החקירה במשטרה מוחלט אם אכן להגיש כתב אישום פלילי לבית המשפט ואם ההליך המשפטי יימשך. יש לזכור שאדם חף מפשע עד שהוכחה אשמתו, ולכן בשלב החקירה מאוד חשוב להיוועץ עם עו"ד פלילי. הוא יוכל להדריך את האדם מה לומר, איך להתנהג בחקירה וכיצד כדאי להודות, כדי שהמשך ההליך הפלילי יהיה במינימום נזקים.

על חשיבות ההיוועצות בעורך דין פלילי טרם החקירה באזהרה

חשוב מאוד להיוועץ עם עו"ד פלילי עוד בטרם החקירה במשטרה, בכל סוג של חקירה. מעבר לשמיעת הזכויות החוקיות של כל נחקר, יכול העו"ד להדריך את הנחקר כיצד להתכונן לחקירה וכיצד לנהוג בה.

זכותו של כל נחקר להיוועץ עם עו"ד לפני חקירה. העו"ד מחויב לחיסיון בפני הלקוח, כך שמומלץ לספר לו את כל העובדות והנתונים, אף אם הנחקר אשם. ידיעת העובדות מראש מאפשרת לעו"ד להכין את הנחקר לקראת החקירה בדרך המקצועית ביותר.

נחקרים רבים תוהים האם בקשה לליווי ולהיוועצות עם עורך דין מעוררת חשד נוסף כנגדם. התשובה לכך היא חד ומשמעותית: **לא!** היוועצות עם עורך דין טרם החקירה או במהלכה היא זכות בסיסית הקיימת לכל נחקר ונחקר ואין הדבר מחשיד אותם. ישנה חשיבות רבה בהיוועצות בעו"ד טרם החקירה. לרוב נחקרים ללא ניסיון, ואף כאלו עם ניסיון, עלולים ליפול במלכודת שחוקרי המשטרה טומנים ולהפליל עצמם כשהם למעשה חפים מפשע. הדבר לרוב קורה בחקירה הראשונה, שלעתים מהווה מצב מלחץ מאוד ולא שגרתי, והיוועצות רק בדיעבד לאחר החקירה עלולה לטמון קשיים בתיאום הגרסאות שנמסרו לאחר מכן. יש להסביר זאת לבית

המשפט והדבר מחשיד עוד יותר את החשוד או הנאשם, יותר מאשר התייעצות טרם החקירה.

לכן, אל תענה על שום שאלה, ואל תסגיר שום פרט מידע לפני שעמדת על זכותך להיוועץ בעורך דין פלילי. כל דבר שתאמר או תעשה ישמש נגדך ועלול לגזול ממך את חירותך. תזכור כי רק דבר אחד עומד לצידיך לפני שאתה נכנס לחדר החקירות והוא היועצות בעורך דין שסייע לך בבניית קו ההגנה המתאים. לא משנה מה יגידו החוקרים, גם אם ינסו "למרוח" אותך בטענה כי "אחר כך תתייעץ עם עו"ד, קודם תענה על...". - אל תסכים לכך. תתמיד בדרישתך להיוועץ בעו"ד ועמוד על כך שבקשה זו תירשם תוך שאתה שומר על זכות השתיקה עד הגעתו לתחנה.

היועצות עם עורך-דין במהלך החקירה מקנה ביטחון בקיום הליכי חקירה הוגנים ולכן מימוש זכות זאת תהייה מבחינת השופט כזכות שמומשה כפי שמעוגן בחוק ולא כדבר מפליל. היועצות בעורך דין מקצועי ומנוסה תספק וודאות במצב מלחיץ ולא שגרתי ולא תוסיף חשדות נגדכם, על כן, בכל מקרה של חקירה, במשטרה או במצ"ח פנו באופן מיידי לעורך-דין שיפעל באופן בלתי מתפשר למען חפונתכם.

✓ **זכות חוקית להיוועץ בעורך דין** - זכותו של כל נחקר היא להיוועץ עם עו"ד פלילי בטרם החקירה במשטרה. כאמור, על החוקר לעדכן אותו על אפשרות זו. מומלץ כמובן לבצע את היועצות לפני שמגיעים לחקירה, אבל אם זה לא מתאפשר, אפשר גם להתקשר לעו"ד מתחנת המשטרה ולבקש ממנו להגיע לפני החקירה או לכל הפחות לתדרך את האדם בטלפון.

✓ **איך לספר את הסיפור** - בגדול, זה שם המשחק. יכול להיות שאדם אכן ביצע עבירות פליליות, אך עו"ד מיומן יוכל להדריכו כיצד להעיד בחקירה, כך שתימנע הרשעתו בעתיד או לכל היותר הוא יורשע בעבירה פחותה בהרבה מזו שאפשר להאשימו. יש משמעות גדולה אם האדם יורשע בעבירת שוד או בעבירת שוד בנסיבות מחמירות. ההבדל יכול להיות כמה שנות מאסר לכאן או לכאן. אין הכוונה כמובן לשקר בחקירה, אלא לספר מה שאירע מתוך זהירות ותכנון.

✓ **התמודדות נפשית ומנטלית** - כאמור חוקרים הם מיומנים מאוד בעבודתם ונוקטים בהפגנת ידע רב וביצוע תרגילי חקירה שונים (יפורטו להלן). כל אלה והמעמד עצמו של החקירה עלולים לגרום לאדם לאבד את עשתונותיו. הוא עלול לספק פרטים שיפלילו אותו, לספר סיפור מלא סתירות ולגרום לעצמו נזקים גדולים קשה לתקן אותם. עו"ד פלילי מיומן יוכל להכין את האדם נפשית, לספר לו מה עומד לקרות בחקירה, כיצד לענות על שאלות ולהתמודד עם המעמד. הכנה מתאימה יכולה להפחית את הלחץ הנפשי ולסייע לנחקרים להישאר ממוקדים ולא לעשות שגיאות. עו"ד פלילי מקצועי גם יבצע עם הנחקר סימולציות וכך יאמן אותו לקראת המעמד המלחיץ.

✓ **הכנה לתרגילי חקירה** - חוקרים לומדים שיטות חקירה מגוונות ומפעילים אותן תחת מגבלות החוק. מעמד החקירה הוא מלחיץ ועלול לגרום לנחקר להודות בדברים שלא ביצע או מעבר להיקף שאכן ביצע בפועל. שיטות החקירה הן רבות: הפעלת לחץ נפשי; השוטר הטוב והשוטר הרע; עימות עם קורבן העבירה או עם בן משפחתו; מסדר זיהוי; שחזור במקום הפשע; עימות עם ממצאים שנאספו בשטח או עם עדויות אחרות ועוד. עורך דין פלילי מיומן יוכל להכין את הנחקר לכל סוגי תרגילי החקירה, כך שהנחקר לא יופתע במהלך החקירה ויידע כיצד להגיב בכל שלב בחקירה.

✓ **עשה ואל תעשה** - עו"ד מיומן יוכל להדריך את הנחקר מה לעשות ומה לא לעשות במהלך החקירה, להלן מספר דוגמאות:

□ **אין כזה דבר הפסקת אוכל או שירותים לא מתועדת** - לפעמים הנחקר מבקש הפסקה או שהחוקרים עצמם יזמנים הפסקות. לפעמים זהו תרגיל חקירה לכל דבר, שבמהלכו "עוזבים את הנחקר לנפשו", אך בפועל שוטר יכול להיכנס איתו לשירותים ולשוחח איתו שיחת סרק, לגשת איתו לעשן או לשתות קפה. כל מה שהנחקר יאמר במהלך הפסקות אלה הוא חלק מהחקירה ויתועד בפרוטוקול. אין לספר לאיש דבר, גם לא לאדם שנראה אזרח תמים שהזדמן למקום במקרה.

□ **בדיקת הפרוטוקול לפני שחותמים עליו** - יש לקרוא את הפרוטוקול היטב לפני שחותמים עליו. אין להניח שהשיחה תועדה

בשלמותה ויש לוודא כי כל מה שאמרתם מופיע כפי שנאמר, ללא הטיות ושינויים.

□ **לא לנדב מידע** - גם אם צילמו אתכם ותיעדו את העבירה שביצעתם בכל דרך אפשרית, אין לנדב מידע מיותר לפני שמתייעצים עם עו"ד. גם מידע מתועד, כגון צילומי מצלמות אבטחה, יכול להיות לפעמים עמום והודאת הנחקר רק משלימה אותו. עו"ד מיומן יוכל להדריך אתכם איזה מידע לשחרר בחקירה ומה להשאיר לחקירות הבאות. כמו כן זהו השלב שעו"ד מיומן כבר יוכל להתחיל לחשוב על קו הגנה עתידי על ידי עיבוד כל הנתונים שנחשפים.

□ **לבקש הפסקות יזומות כדי להתאורר** - חקירה היא דבר אינטנסיבי ומתיש ולכן נחקר רשאי לבקש הפסקות יזומות. עם זאת, יש לזכור כאמור לא לפתח שיחת סרק במסדרון עם איש.

דוגמאות להכנה לחקירה תחת אזהרה

□ **חקירת קטינים** - יש לחקור קטינים תחת כללי מעצר וחקירה שונים מאשר מבוגרים, והדבר מוגדר בחוק. למשל, אם הקטין מתחת לגיל 14, על חוקר ילדים לחקור אותו. אם יש להשימו במעצר, יש לעשות זאת תחת תנאים מסוימים. הקטין זכאי להיוועצות עם עו"ד פלילי כמו כל אדם אחר, ועל משפחתו ליישם זאת ולקבל ייעוץ מקצועי על זכויותיו של הקטין ועל אפשרויות השיקום שלו. בפני קטינים פתוחים מסלולים ייחודיים, במטרה למנוע את העמדתו לדין. עו"ד מיומן ומקצועי יוכל להדריך אתכם כיצד ליצור קשר עם מסגרות אלה, עוד בטרם חקירת הקטין ובטרם הגשת כתב אישום והמשך ההליך הפלילי. היוועצות מקצועית עם עו"ד פלילי היא קריטית במקרה של קטינים, במטרה לשלבם בשיקום במהירות האפשרית ולהשפיע בדרך חיובית על עתידם.

□ **הטרדות מיניות** - מערכת האכיפה תופסת הטרדות מיניות כחמורות, ויש להיערך לחקירה בקפדנות. לא כל יחסים אינטימיים הם הטרדה מינית, לא כל הערה היא מעשה מגונה. יש משמעות לכל פרט, כמו האם המתלוננת היא עמיתה של הנחקר או כפיפה שלו, האם מדובר באותו מקום עבודה או בהיכרות אחרת. חשוב מאוד לקבל ייעוץ מקצועי, גם אם אתם בטוחים שאתם חפים מפשע. תלונה על הטרדה מינית יכולה מהר להתדרדר לסיט אמיתי, וגם אם תימצאו לא אשמים והתיק ייסגר, יש לוודא את סגירתו בעילה של היעדר אשמה. המטרה היא למחוק את התיק מכל הרישומים המשטורתיים כדי שלא יהיה לו שום זכר. גם אתם אשמים בביצוע עבירה, חשוב לשאוף להגדרה חמורה כמה שפחות, כדי שהעונש יהיה כבד פחות.

□ **האשמות שווא** - היום אפשר להגיש תלונות בקלות יחסית, ויש המנצלים זאת כדי להתעמר בבני זוגם לשעבר, קולגות לעבודה ואף שכנים. סכסוך עם שכנים על נביחות של כלב או פינוי אשפה יכול מהר מאוד להתדרדר לחקירה משטרתית מלחיצה. אתם עלולים למצוא עצמכם נחקרים על עבירות שלא היו ולא נבראו, רק כי העזתם להעיר למישהו משהו או כי מישהו מנסה להצר את צעדכם. גם אם אתם בטוחים בחפותכם ומדובר על תלונת שווא, יש לקבל ייעוץ לפני חקירה במטרה כדי לדעת כיצד להיערך אליה ולצאת מהסיפור במהירות האפשרית.

□ **רשות המיסים** - חקירה ברשות המיסים היא קשה, שכן מדובר על גופים שנערכים בצורה יסודית מאוד לחקירה. ייתכן ואתם מוזמנים להיחקר ואתם בטוחים שהוזמנתם להעיד בפרשה אחרת, אך מהר מאוד הפרשה גם מסתעפת אליכם. כל פרט קטן ממה שתגידו בחקירה ברשות המיסים עלול להיות משמעותי בעתיד, הן בהחלטה אם להעמידכם לדין והן בעונשים שיוטלו עליכם אח"כ. חקירות של רשות המיסים הן מתישות וסבוכות, ויושבים מולכם אנשים המתמצאים בענייני כספים ומיסים, והם יכולים להתקיל אתכם בשאלות מקצועיות ויסודיות. עליכם לקבל הדרכה מקיפה לפני חקירה של רשות המיסים, שכן לפני הגעה לרשות המיסים עצמה אתם יכולים להיחקר במטרה, אם מדובר בעבירות פליליות. קבלת ייעוץ מקצועי חשובה מאוד לפני חקירות כאלה, כי אפשר להגיע עם רשות המיסים להסדרים כגון הסדרי תשלומים ובכך למנוע הגשת כתב אישום.

□ **תאונות דרכים עם נפגעים** - המדינה שמה לה למטרה להילחם בתאונות דרכים ומקפידה מאוד על אכיפה ועל ענישה מחמירה בנושא. אם אתם מעורבים בתאונות דרכים שיש בה נפגעים, עצרו והזעיקו עזרה באופן מיידי. אתם עלולים למצוא עצמכם אשמים

בעבירת פגע וברח שהיא עבירה פלילית חמורה, גם אם האדם שפגעתם בו לא נפגע בצורה קשה. לכן, בכל מקרה שאתם פגעתם במישהו או שמישהו פגע בכם, היוועצו עם עו"ד כדי להבין מהן האפשרויות שעומדות בפניכם.

שחרור חשודים ממעצר לאחר חקירה באזהרה

מעצר עלול להגיע ללא כל התראה מוקדמת, למשל, אדם שנמצא בסכסוך במסגרת הליכי גירושין עלול למצוא עצמו נתון תחת חקירה באזהרה ולאחריה במעצר. מדובר בשמו הטוב של האדם ובמוניטין שלו, ואפילו שעה אחת במעצר עלולה להרוס את חייו. יש להיערך למצב כזה בדרך המקצועית ביותר, כדי שתוכלו לצלוח את הליך הגירושין בדרך המיטבית, ללא חקירות מיותרות, מעצרים וטראומות.

יש מקרים אחרים שבהם מחליטים החוקרים להמשיך את החקירה למחרת ובינתיים עוצרים את הנחקר והוא נשלח לבית המעצר כדי להמתין להמשך חקירתו. מעצר הוא אירוע שעלול להיות טראומטי לכל אחד. היעדר שינה והלחץ הנפשי עלולים להשפיע על כל אחד לספק פרטים פלילים שירעו את מצבו המשפטי בהמשך. עו"ד פלילי יוכל לנסות ולשחרר אתכם ממעצר במהירות האפשרית, כדי שתוכלו להגיע הביתה ולנוח, ולהתארגן להמשך החקירה. לא כל אחד יודע אבל גם אם ביצעתם את העבירה, באפשרותכם להשתחרר תחת תנאים ותחת ערובה מתאימה. כך תוכלו להמשיך ולקבל את ייעוץ משפטי בתנאים נוחים ולהתארגן לבאות.

באילו מצבים רשאית המשטרה לעצור אדם? מתי יתאפשר שחרור חשוד ממעצר? מה ההבדל בין מעצר ימים לבין מעצר עד תום ההליכים? אלו רק מקצת מן השאלות שיענו במאמר הבא. נוכח החשיבות הרבה שיש להליך המעצר ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לו על המשך ניהול ההליך הפלילי, ישנה חשיבות רבה לכך שייצוג העצור על-ידי עורך דין פלילי יחל מיד עם מעצרו או לפחות בהקדם האפשרי לאחר מעצרו. זכרו, כי משטרת ישראל היא לא ארגון-כל-יכול שברצותו לעצור אדם, גם אם אין עילה חוקית לכך, בסמכותו לעשות כן. המשטרה גם היא כפופה לחוקים ואין היא רשאית לקבל החלטות על סמך תחושות בטן או בעקבות עמידתם האיתנה של נחקרים על זכויותיהם.

קראו גם את המאמרים הרלוונטיים הבאים:

- [מהי חקירה תחת אזהרה ומה זה אומר?](#)
- [הכנה לחקירה במשטרה - המדריך לנחקר](#)
- [חקירה משטרתית - איך להתמודד נפשית ומנטלית](#)
- [זכויות חשודים בחקירה באזהרה](#)
- [תרגילי חקירה - כיצד להיזהר מהם](#)
- [10 דברים שאסור לעשות בזמן חקירה במשטרה](#)
- [ייעוץ לפני חקירה - באין תחבולות יפול עם ותשועה ברוב יועץ](#)
- [חוק חקירת חשודים - חשיבותו ומשמעות הפרתו](#)
- [כיצד נכון להתמודד נפשית ומנטלית בזמן ולאחר החקירה במשטרה?](#)
- [האם רצוי שעורך דין יתלווה עם חשוד לחקירת משטרה?](#)
- [באילו מצבים רשאית המשטרה לעצור אדם וכיצד ניתן להביא לשחרורו?](#)
- [מהו עימות במשטרה והאם צריך להתכונן אליו?](#)
- [האם ישנה חובה להתייצב לחקירת משטרה?](#)
- [הזכות להיוועץ עם עורך דין טרם החקירה ובמהלכה](#)
- [שחרור חשודים ממעצר לאחר חקירה](#)
- [סיום חקירה במשטרה - מה עושים מכאן?](#)

זומנת לחקירה? אל תוותר על זכותך להיוועץ בעורך דין טרם החקירה

גם אם אתה אדם נורמטיבי, זה ששומר על החוק, לא מעשן, לא שותה, זה שנוהג עם שתי הידיים על ההגה ותמיד שם חגורה, עובד בעבודה מסודרת, בעל משרה מכובדת, לעיתים אפילו ידוע בציבור, משתדל לכבד את הזולת ולא לעבור על החוק - פתאום, ביום בהיר אחד וללא הכנה מוקדמת אתה יכול למצוא את עצמך בנקל תחת חקירה בגין חשד בלבד למעשה שביצעת לכאורה, ומכאן העלילה יכולה רק להסתבך אם לא תשמור על כלל היסוד האחד - התייעצות עם עורך דין פלילי טרם החקירה. לכן, כדאי להתכונן לחקירה ברצינות רבה, אף אם אתה בטוח בצדקתך. חשוב לקבל ייעוץ לפני חקירה מטעם עורך דין מנוסה ללא קשר למסגרת שבה היא נערכת. החקירה היא השלב הראשון בהליך, בין אם הוא הליך פלילי, אזרחי, צבאי ו/או משמעת. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות.

יש לדעת כיצד להיערך לחקירה בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני החקירה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בנחקר שבוודאות אשם, הרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על עתידו.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך נגדך, חשוב שתיוועץ עם עורך דין פלילי טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה. במידה והסתבכת בביצוע מעשה העשוי לגבש נגדך חקירה מכל סוג - צור עימנו קשר בהקדם בטלפון **052-6885006** או באמצעות הטופס המקוון באתר. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.